

**Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының «Мейірім» оңалту орталығы МКҚК әкімшілігінің сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері бойынша
Аналитикалық анықтама**

Шымкент қаласы

21.06.2023 жыл

I. Кіріспе бөлім

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің негізі: "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы, «Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2014 жылғы 26 желтоқсандағы №986 Жарлығы негізінде Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері Қазақстан Республикасы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі Агенттігінің Төрағасымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларды, басшылыққа ала отырып Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының «Мейірім» оңалту орталығы мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорын (ары қарай – Кәсіпорын) қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілу.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу мерзімі: 2023 жылғы 01 маусымнан 20 маусымға дейін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісі қызметінің талданатын кезеңі: 2023 жылдың жарты жылдығы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу бойынша жұмыс тобының құрамы Шымкент қ. ДСБ «Мейірім» оңалту орталығы МКҚК қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы" Орталықтың бас дәрігерінің 2023 жылғы 23 мамыр №39 -н/қ бұйрығымен бекітілген.

Орталықтың ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау келесі мәселелер бойынша жүргізілді.

Орталықтың ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметі деп мынадай мәселелер түсіндіріледі:

- 1) персоналды басқару, соның ішінде кадрлардың ауысуы;
- 2) мүдделер қақтығысын реттеу;
- 3) мемлекеттік қызмет көрсету;
- 4) рұқсат беру функцияларын іске асыру;
- 5) бақылау функцияларын іске асыру;
- 6) бөлімшенің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелер.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін ақпарат көздері:

- 1) бөлімшенің қызметін қозғайтын нормативтік-құқықтық актілер;
- 2) бөлімшеге қатысты мемлекеттік органдардың бұрын жүргізген тексеру нәтижелері;
- 3) бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдар;
- 4) бөлімшеге келіп түскен жеке және заңды тұлғалардың өтініштері;
- 5) прокурорлық қадағалау актілері;
- 6) сот актілері.

II. Сипаттама бөлігі

Персоналды басқару, соның ішінде кадрлардың ауысуы: Орталықта жалпы штат саны – 110, штат саны бойынша бос орын – 0

Оның ішінде:

- дәрігерлер саны –13 , нақты –8 . (декреттік демалыста -1), штат саны бойынша бос орын –0 ;
- орта буын медициналық персонал –38,5 нақты-37 (декреттік демалыста -12), штат саны бойынша бос орын – 0
- Әкімшілік персонал –7 нақты -7 (декреттік демалыста - 2), штат саны бойынша бос орын –0 ;
- келісім шарт бойынша – 0,
- Кіші буын қызметкерлері-19,0 нақты19 (декреттік демалыста - 0), штат саны бойынша бос орын – 0;

2023 жылдың маусым айына дейін жалпы бұйрықпен қабылданғандар (оның ішінде: дәрігерлер – 1, орта буын медициналық персонал – 0, кіші буын қызметкерлер – 5).

2023 жылдың маусым айына дейін жалпы бұйрықпен босатылғандар (оның ішінде: дәрігерлер –0 , орта буын медициналық персонал-1 ; әкімшілік персонал –0 ,Кіші буын қызметкерлер-3.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы:

Автоматтандырылған тестілеу жүйесінің болмауына байланысты үміткердің тестілеуге жауапты қызметкерлермен тікелей байланысу мүмкіндігі, әңгімелесу және тестілеу рәсімдері бойынша шаралар қабылдау, сондай-ақ конкурстық комиссиялардың болуы кандидаттарды іріктеу кезінде ашықтықтың, объективтіліктің және заңдылықтың дәлелі ретінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың маңызды құралы болып табылады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелін жою бойынша ұсынымдар:

1. Кіші персоналдардың жалақысын көтеру туралы ұсыныс беру;
2. Кандидаттарды іріктеу кезінде сұхбаттасу және тестілеу процедураларын қосымша жүргізу;
3. Жұмысқа қабылдау барысында квалификациялық сәйкестіктерді қадағалау;
4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы ҚР Заңының 14 бабын қатаң ұстауға.

Мүдделер қақтығысын реттеу:

Кәсіпорын қызметіне зиян келтіруі мүмкін мүдделер қақтығысы анықталмады. Сонымен қатар, Кәсіпорынға қарасты медициналық қызметшілерде сыбайлас жемқорлықтың көріністері мен мүдделер қақтығысының және Әдеп Кодексі талаптарының бұзылу жайттары орын алмаған.

Мемлекеттік қызметтер көрсету туралы:

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 4 маусымдағы № 375 қаулысы негізінде «Мейрім» оңалту орталығы дәрілік заттарды, медициналық бұйымдарды және арнайы арналған емдік өнімдерді тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде және міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде сатып алу бойынша ішкі талдау жұмыс жүргізу барысында.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 04 маусымдағы №375 қаулысына сәйкес, мемлекеттік сатып алу бойынша мониторинг «Мейрім» оңалту орталығы маусым айына дейін медициналық бұйымдарды баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу туралы 1 хабарландыру берілген, 1 – хаттама негізінде жеткізушілермен Келісім–шарт түзілген.

ТМККК және МӘМС бойынша СК Формация бірліктерінің тізбесіне кірмейтін дәрілік заттарды, медициналық бұйымдарды сатып алуға хабарландыру берілген (хаттама бар).

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау бойынша құқық бұзушылық анықталмады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелін алдын ала жою бойынша ұсынымдар:

1. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 04 маусымдағы №375 қаулысы бойынша «Мейірім» оңалту орталығы тендерлік комиссиясына оқу жұмыстарын ұйымдастыру ұсынылады;

Қазақстан Республикасының Заңы 2015 жылғы 4 желтоқсандағы «Мемлекеттік сатып алу туралы» Вэб-порталында көрсетілген келісім - шарттар бойынша ішкі талдау жұмысы жүргізу барысында.

2023 жылдың қаңтар айынан бастап маусым айына дейін 48 Келісім – шарт жасасқан, олардың ішінде 26 орындалған.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау бойынша құқық бұзушылық анықталмады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелін алдын алу туралы ұсынымдар:

1. Мемлекеттік сатып алу Вэб-порталы арқылы берілген конкурс жүргізуге хабарлама беру алдында, берілген тауар/қызмет бағаларымен Кәсіпорын комплаенс – офицерінің келісімімен орындауды;

2. Қағаз жүзінде жасалынған Келісім – шарттарды журналға тіркеп, шарт нөмерін беріп жүргізу;

Бөлімшелерінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау туралы:

Кәсіпорынның қызметін реттейтін ішкі нормативтік құжаттарда сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бойынша талдау жүргізу кезінде дискрециялық өкілеттіктер мен нормаларды анықтау бойынша жұмыстар жүргізілді. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін факторлар.

Нәтижесінде дискрециялық өкілеттіктер анықталмады, соның ішінде:

- лауазымды тұлғалардың шешімдер қабылдауы үшін болмауы немесе айқындылығы;
- лауазымды тұлғаның бірнеше шешім қабылдау немесе шешім қабылдаудан бас тарту мүмкіндігі;
- қабылданған басқарушылық шешімді ынталандыру міндетінің болмауы;
- шешім қабылдаудың белгілі бір мерзімдерінің болмауы;
- лауазымды адамның уәжді негіздерсіз белгіленген мерзімді өз қалауы бойынша ұзарту немесе қысқарту мүмкіндігі;

- лауазымды тұлғаның өз қалауы бойынша жеке және заңды тұлғалармен құқықтық қатынастардың туындауына, олардың тиісті уәждемесіз өзгеруіне немесе тоқтатылуына бастамашылық жасау мүмкіндігі;
- лауазымды тұлғалардың өкілеттіктерін қайталау;
- өз қалауы бойынша заңнаманы орындамағаны үшін жауапкершіліктің түрі мен мөлшерін анықтау мүмкіндігі;
- лауазымды тұлғаның құзыреті шеңберінде шешім қабылдау үшін тізбеде көзделмеген қосымша құжаттарды сұрату мүмкіндігі.

Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарында лауазымды тұлға міндетінің орнына құқық белгілеу бөлігінде, сондай-ақ адамға тиесілі құқықтарды, артық әкімшілік кедергілерді іске асыру үшін қойылатын талаптардың жоғары болуы, функцияларды, міндеттерді, құқықтар мен жауапкершілікті тиісінше айқындамау анықталған жоқ.

Орталық бөлімдерінің біліктілік талаптарында айқындалған нормативтік-құқықтық актілерімен және құқықтық актілердің арасында сыбайлас жемқорлық және бұзушылық жасауға ықпал ететін өзінің қалауы бойынша шешім қабылдайтын өкілеттік пен нормалар анықталмады.

Сыбайлас жемқорлықты болдырмау және алдын алу бойынша қызметкерлердің қатысуымен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы Заңына сәйкес, заң бұзушылықтарды болдырмау және Әдеп Кодексінің талаптарын сақтау бойынша 1 рет сабақ өткізіліп, Кәсіпорын қызметкерлеріне ескертпелермен таныстырылды. Әдеп Кодексінің талаптарын сақтау және мүдделер қақтығысына жол бермеу мақсатында қызметкерлермен жиналыс өткізілді.

Сонымен қатар, Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының «Мейірім» оңалту орталығы мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорын (ары қарай – Кәсіпорын), 2023 жылғы 31 наурыздағы бекітілген «2023 жылғы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша Ереже Байқау кеңесімен бекітіліп» 2021 жылы Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасы «Мейірім» оңалту орталығы мемлекеттік кәсіпорындарында комплаенс офицер қызметі құрылған болатын.

Комплаенс офицер «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V ҚРЗ Заңына (әрі қарай – Заң) сәйкес, квазимемлекеттік субъектілерінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін және құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөнінде шараларды қабылдайды.

Кәсіпорының орналасқан жері Шымкент қаласы, Әл -Фараби ауданы Ғ. Іляева 51 ғимаратының кіре – берісінің 1-қабатында сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағытталған үгіт материалдар және «Сенім телефонының» нөмірлері көрсетілген.

Кәсіпорынға «Е-Өтініш» бойынша арыз-шағымдар түскен жоқ, жыл басынан бері 1- ұсыныс түскен жауапты мамандар уақытылы нақты жауап берген.

«DR Jardem 109» бойынша жыл басынан бері арыз-шағымдар түскен жоқ.

«AIKEY FMS CRM 1406» бойынша жыл басынан бері арыз-шағымдар түскен жоқ.

Қорытынды.

2023 жылда Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау бойынша құқық бұзушылық анықталмады.

Ұсынады:

1. Орталық қызметкерлеріне Қазақстан Республикасының «Еңбек кодексі», Әдеп кодексі, «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы», «Мемлекеттік сатып алу туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы», «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңдары бойынша түсіндірме жұмыстарын әрі қарай жүргізу.

2. Орталық қызметшілері арасында Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің Әдеп кодексі, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және сыбайлас жемқорлыққа жағдай туғызатын әрекеттерді, құқық бұзушылықтарды болдырмау мақсатында талаптарын бұзудың алдын-алу мақсатында оқыту жұмыстарын жалғастыру.

Ішкі талдау жүргізетін жұмыс тобы төрайымы Әбен Ә.А.

Ішкі талдау жүргізетін жұмыс тобы:

 Жумагул Г.А.

 Елтаева Ф.А.

 Мұханова Т.А.

 Аликулова Д.